

[A. C. Normann.]

så vidt jeg erindrer, til 10 måneder i Sverige, altså henholdsvis 4 og 6 måneder kortere end vor tjenestetid. Jeg vil gerne i denne forbindelse sige til det ærede medlem hr. Erik Eriksen, når han taler om forhistoriske synspunkter, at det er min opfattelse — og jeg tror, den deles af mange af det ærede medlems meningsfæller — at de, der er lidt forhistoriske i denne henseende, ikke er det radikale venstre.

I øvrigt er det af betydning både for folketinget og for erhvervslivet at få et ædrueligt grundlag til at bedømme den nærmeste tids udvikling på, og dér synes jeg den åbningstale, vi nu diskuterer, er præget af en nøgternhed, som vistnok står mål med de mest saglige regeringsredegørelser i den tid, jeg har siddet i folketinget. Den indeholder en række udtalelser om regeringens udenrigspolitiske hensigter, som sikkert har vakt tilfredshed i vide kredse. Det gælder forholdet til UNESCO og de andre internationale hjælpeorganisationer, det gælder sikringen af luftens og havens frihed og sikring af levestandarden i de underudviklede lande, det gælder arbejdet i FN, og det gælder ikke mindst spørgsmålet om det kulturelle arbejde i Sydslesvig. Der består som hidtil en stærk dansk interesse i, at mindretallet kan hævde sin stilling og bevare sin frihed.

Jeg vil gerne her henlede regeringens og det høje tings opmærksomhed på, at nu da valget til forbundsdagen blev en skuffelse, det kan man vel godt sige lige ud, for vore landsmænd i Sydslesvig, ser det for mig ud, som om muligheden for en repræsentation i Bonn på normal måde for mindretallet ikke er til stede i den nærmeste fremtid, og jeg fik en fornemmelse af, det også var det ærede medlem hr. Erik Eriksens opfattelse. Jeg stiller derfor det spørgsmål, om man ikke, hvis mindretallet anmoder om det, bør overveje mulighederne for en repræsentation på en mere utraditionel måde end den, man hidtil har ønsket at opnå.

Under valgkampen i Tyskland havde jeg en række samtaler med ledende politikere fra de største partier; jeg fremdrog herunder mindretallets stilling og fik det indtryk bekræftet, at der var et parlamentarisk flertal for at overlade mindretallet et sæde i forbundsdagen med den samme omtrentlige

status som de 22 berlinske medlemmer, d. v. s. med alle rettigheder, men dog således, at deres stemmer ikke tælles med. I praksis kan man vel sige, at den ene stemme, der kunne blive tale om for vort mindretals vedkommende, næppe kunne få nogen betydning, i hvert fald i de færreste anliggender, som måtte have interesse for mindretallet. Men vi har fra H. P. Hanssen-Nørremøllers tid en erindring om og en erfaring for, at taleretten kan få en afgørende betydning. Jeg ved meget godt, at man med en vis berettigelse kan mene, at dette kan kollidere med hensigtsmæssighedssynspunktet, og det er også muligt, at der kan rejses praktiske indvendinger, men jeg henstiller dog alligevel, at regeringen nu overvejer, om vi her kan være mindretallet til støtte. Det trænger stadig til al den moralske støtte, Danmark kan give det i dets indsats for danskhedens bevarelse, og jeg vil gerne takke det ærede medlem hr. Erik Eriksen for den tilslutning, han har givet til det synspunkt, jeg har fremdraget både her og tidligere i en artikel i Politiken.

I sammenhæng med de udenrigske spørgsmål nævnes dernæst markedsproblemerne. I den henseende finder vi det korrekt og klogt, at regeringen med ligefremme ord siger, at den endnu ikke har taget stilling til disse spørgsmål. Mange har været så ivrige for at tage standpunkt for de seks, at de har fundet det uundværdigt først at kende standpunktets virkning over for helheden, enten det så er, fordi samfundshensynet for dem vejer for lidt til i sammenligningen med de snævrere interesser, eller det er, fordi man ikke har kunnet modstå fristelsen til at lade regeringen komme til at stå over for offentligheden som en pligtforsømmende regering, der tøvede så længe, at Danmark kom for sent til toget — som det jo er blevet udtrykt.

Jeg kan i den forbindelse, også efter faldne bemærkninger i formiddags, ikke tilbageholde en anerkendende, ja, jeg kan næsten sige beundrende bemærkning til det ærede medlem hr. Aksel Møller. At det ærede medlem for nogle måneder siden, endnu mens en holdbar bedømmelse var helt udelukket, gik ind for de seks, var ganske vist en bitter skuffelse, men netop fordi han gjorde dette dengang, har det fordret en stor personlig styrke at vende om og tage afstand både fra sit tidligere stand-